

[Vesterager.]

lemskolen i det hele taget har været nogen Vinding for Folkeskolen, efter manges Mening har den langtfra været til Gavn og særlig har den ikke været til Gavn, naar Eleverne gik ud af Mellemskolen ved den skolepligtige Alders Ophør, saaledes at de ikke fik afsluttet Undervisningen med Mellemskoleeksamen; der bliver da noget uafsluttet over deres Undervisning. Fra Erhvervenes Side er der ogsaa i den senere Tid fremsat ret stærk Kritik over Resultaterne af Folkeskolens Arbejde. Jeg skal ikke gaa dybere ind paa, hvorvidt denne Kritik er berettiget eller ej, men jeg tror ikke, at vi fra Folkeskolens Side saadan uden videre skal afvise den og føle os hævet over den. Men saa maa vi ogsaa kræve, at Forholdene bliver saadanne, at Folkeskolen kan løse sin Opgave bedre end hidtil, og jeg tror, det vil have den allerstørste Betydning, at det bliver slaaget fast, at det er Folkeskolens Opgave at give Undervisning i de elementære Fag, og at det gælder om at kunne afslutte Folkeskolens Undervisning med et Resultat, der kan faa Betydning for det praktiske Liv; derfor bør Skolen befries for den ulyksalige Fagtrængsel, som medfører, at Børnene skal vide noget om alt, uden at de i Virkeligheden kender det, som er det allernyttigste for det praktiske Liv. Det Eksamensjag, der er i vore Dage, tror jeg ikke er lykkebringende.

I sidste Rigsdagssamling blev der gennemført en Ordning med Hensyn til private Seminarier og private Realskolers økonomiske Forhold, og det er Hensigten nu at naa til en Lovordning ogsaa overfor Ungdomsskoler og Efterskoler. Jeg tror, det vil være godt, at de forskellige Skoleformer faar deres økonomiske Forhold ordnet saaledes, at de kan se Fremtiden nogenlunde roligt i Møde.

Men alle Skoleformer hører jo ikke under Undervisningsministeren. Der er en Skole, som hører under Ministeren for Handel, Industri og Skibsfart, og som jeg gerne vil lægge et godt Ord ind for. Det er Sømandshøjskolen i Svendborg. Denne Skole har trange Kaar, og jeg kan ikke rigtig forstaa, hvorfor den skal holdes udenfor de almindelige Regler for Understøttelse til Højskoler og Efterskoler. Det er jo saadan, at Landbrugsskoler, Højskoler, Haandværkerskoler, Handelsskoler o. s. v. faar deres Understøttelser, og selv om der naturligvis er nogen Forskel paa en Sømandshøjskole og disse andre Skoler, bør det dog ikke resultere deri, at denne Skole

bliver stillet saa meget daarligere end de andre. Vi maa jo ikke gerne nu synge om „de Danske Vej til Ros og Magt“, men det er jo dog saaledes, at det danske Folk i nogen Maade er en søfarende Nation. Sømandshøjskolen i Svendborg er den eneste i sin Slags her i Landet, den har nu bestaaet i 22 Aar, der er fra privat Side bragt meget store Ofre for at holde den gaaende, og den har gennemsnitlig haft 66 Elever om Aaret; det er ikke noget ringe Antal. Jeg vil derfor meget indtrængende henstille til den højtærede Minister, at han tager villigt mod Andragendet fra denne Skole, saa at den kan blive stillet paa nogenlunde lige Fod med de andre Skoleformer. Jeg kan ikke forstaa, hvorfor det ikke skulde være muligt. Jeg maa selvfølgelig indrømme, at der kan være Forhold, som er lidt forskellige, fordi en Mand, som er paa en saadan Sømandshøjskole, pludselig kan faa Hyre og maa forlade Skolen, for den Tid er gaaet, som er beregnet til hans Uddannelse. Men det sker jo ogsaa ved andre Skoler, selv om det ikke sker i saa stor Udstrækning, saa man kan ikke af den Grund nægte denne Skole at komme i Betragtning.

Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen var inde paa Spørgsmaalet om Privatseminariernes Regnskaber. Det er jo ikke saa ualmindeligt, at det ærede Medlem befatter sig med Privatskolerne. Frugtavl og Privatskoler er Ting, som interesserer det ærede Medlem meget. Jeg skal ikke sige noget om Frugtavl — det er vist fortrinligt, om den kunde fremmes i vort Land. Men med Hensyn til Privatskolerne finder jeg, at der er noget utidigt i dette, at en Forstander for en Statsinstitution, som bestandig, hvor Talen er om denne Institution, møder frem med Krav til Statskassen, i Virkeligheden aldrig lader nogen Lejlighed gaa fra sig til at vende sig imod Privatskolerne. Det skulde jo nødvendig komme dertil, at Privatinstitutioner skulde kritiseres af Statsinstitutioner og Statsinstitutioner af Privatinstitutioner. Jeg tror ikke, det er sunde Forhold. Men der er een Ting, jeg udmærket godt kan slutte mig til i det ærede Medlems Betragtninger. Det er Kravet om Fremlægelse af Regnskab. Det vil jeg gerne støtte, men saa skal det rigtignok være paa den Betingelse, at vi faar et ganske klart og tydeligt Regnskab fra Statsinstitutionerne, saaledes at vi kan sammenligne paa et virkelig klart Grundlag. Saa kan vi undersøge, hvad